

  	Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка Педагогічний факультет Кафедра теорії та методик дошкільної освіти Силабус освітнього компонента «НАВЧАЛЬНА ПРОПЕДЕВТИЧНА ПРАКТИКА В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ» Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка Спеціальність: 012 Дошкільна освіта Освітньо-професійна програма: Дошкільна освіта. Логопедія. Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) Мова викладання: українська Ватаманюк Галина Петрівна Посада: старший викладач кафедри теорії та методик дошкільної освіти Науковий ступінь: кандидат педагогічних наук Вчене звання: доцент Тел.: +38(067) 287.35.01 E-mail: vatamaniuk@kpnpu.edu.ua Профайл викладача (-ів): https://kdpo.kpnpu.edu.ua/vatamaniuk-halyna-petrivna/ Робоче місце: навчальний корпус №6 (вул. Симона Петлюри, 16), 407 ауд. (кафедра теорії та методик дошкільної освіти) Scopus AuthorID Google Scholar orcid.org/0000-0002-4236-107X
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.kpnpu.edu.ua/course/view.php?id=9235
Консультації	Графік консультацій https://kdpo.kpnpu.edu.ua/hrafiky-konsultatsii/ Місце проведення консультацій – педагогічний факультет, аудиторія 407. Онлайн-консультації: Viber, Google Meet, BigBlueButton.
Статус освітнього компонента	Обов'язковий освітній компонент професійної підготовки.
Форми здобуття вищої освіти	Очна (денна), заочна.
Моделі організації освітнього процесу	Традиційна, дистанційна, змішаної організації освітнього процесу.
Що будемо вивчати?	Метою навчальної пропедевтичної практики в закладах дошкільної освіти є формування у здобувачів вищої освіти цілісного уявлення про сучасний заклад дошкільної освіти, організацію освітнього процесу в ньому, професійну діяльність тих, хто його забезпечує, роль вихователя як головного суб'єкта у цьому процесі; виховання професійного інтересу до особистості дошкільника та до педагогічної діяльності вихователя; створення у здобувачів вищої освіти установки на формування професійної позиції, розвиток потреби в збагаченні професійних знань, умінь і мотивації до самопізнання.
Чому це треба вивчати?	Навчальна пропедевтична практика в закладах дошкільної освіти є складовою професійної підготовки майбутніх вихователів, що забезпечує перехід від теоретичного розуміння педагогіки до усвідомленого сприйняття реальної професійної діяльності. Проходження такої практики є важливим для усвідомлення відповідальності вихователя за безпеку, здоров'я та гармонійний розвиток дитини. Вона сприяє формуванню початкових професійних умінь: спостереження, аналізу педагогічної діяльності, роботи з документацією, ефективної комунікації з дітьми та педагогами, а також навичок рефлексії власного досвіду. Навчальна пропедевтична практика в закладах дошкільної освіти закладає основу професійної позиції майбутнього вихователя, мотивує до подальшого самопізнання, збагачення педагогічних знань і формування культури педагогічної діяльності, без чого неможливе становлення компетентного та відповідального фахівця у сфері дошкільної освіти
Як можна використати набуті компетентності?	Освітній компонент сприяє формуванню у здобувачів освіти таких компетентностей: Інтегральна компетентність

	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання, виховання дітей раннього та дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій, фахових методик дошкільної освіти та характеризується комплексністю і невизначеністю умов. Загальні компетентності (ЗК) ЗК 03 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 04 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 06 Здатність до міжособистісної взаємодії. ЗК 07 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 08 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 09 Здійснення безпечної діяльності. Спеціальні компетентності (СК) СК 13 Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку. СК 16 Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу. СК 18 Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками. СК 19 Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.		
Яких результатів можна досягти?	Очікувані результати навчання ПРН 01 Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку. ПРН 04 Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку. ПРН 15 Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності. ПРН 17 Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками. ПРН 22 Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку.		
Передумови вивчення освітнього компонента	«Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Загальна та дитяча психологія», «Дошкільна педагогіка з історією», «Теорія та методика фізичного виховання і валеологічної освіти», «Методика виховання та розвитку дітей раннього віку», «Організація ігрової діяльності в дошкільному віці», «Основи наукових досліджень», «Теорія та методика співпраці з родинами», «Формування базових якостей особистості дитини дошкільного віку», «Пропедевтика мовленнєвих порушень».		
Обсяг освітнього компонента	Найменування показників	Очна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
	Рік навчання	2	2
	Семестр вивчення	3	3
	Тривалість практики	2 тижні	2 тижні
	Кількість кредитів ЄКТС	3	3
	Загальний обсяг годин	90	90
	Форма підсумкового контролю	Залік	Залік
Політика освітнього компонента	Академічна доброчесність. Очікується, що здобувачі освіти будуть самостійно здійснювати спостереження за освітнім процесом у ЗДО, аналізувати педагогічну діяльність вихователя, писати щоденник практики, звітні матеріали та інші письмові роботи без використання плагіату, фабрикації чи фальсифікації результатів. Недопустимими є: списування та подання чужих матеріалів як власних; використання готових звітів, щоденників практики або їх частин без належного посилання на джерело; вигадкування або спотворення результатів спостережень; порушення етичних норм взаємодії з учасниками освітнього процесу, зокрема дітьми дошкільного віку та педагогічними працівниками.		

	Дотримання академічної доброчесності є необхідною умовою формування професійної відповідальності майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти та підставою для об'єктивного оцінювання результатів проходження практики. Дотримання академічної доброчесності регулюється Кодексом академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/1LIOReajanExMEnG2DvgdaFNACYWU00UL/view) та Положенням про дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/0B_EBvdN4dQSIMUozdmc2Ti0xY3MzMS1hbjlXLVVOsdZmNjU4/view?resourcekey=0-WAE6ceQZqhHelYoJoPZ3Kg). Навчальна пропедевтична практика в закладах дошкільної освіти передбачає обов'язкове відвідування бази практики; пунктуальність і обов'язковість, активність, терпимість, відкритість і доброзичливість; виконання завдань і здачу документації у встановлені терміни; підтримання зворотного зв'язку. Також очікується дотримання Правил внутрішнього розпорядку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (https://drive.google.com/file/d/1kXGZVxEIcG0Cmy33EvqF2c2E7hGHUrT8/view), Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view) та етичних норм поведінки. Неформальна освіта. Визнання результатів навчання окремих завдань курсу шляхом неформальної/інформальної освіти здобувачами вищої освіти регламентується Порядком визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-K496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view). . Креативна ініціатива здобувача вищої освіти підтримується.
Зміст освітнього компонента	Змістовий модуль 1. Сучасний заклад дошкільної освіти як основний елемент системи дошкільної освіти України. Організація освітнього процесу в ньому. Завдання 1. Ознайомлення з особливостями організації освітнього процесу в різних типах закладів дошкільної освіти. Вивчення інформації про ЗДО як заклад освіти: нормативно-правова документація, режим роботи, принципи комплектації та наповнення груп у ньому; кадровий якісний і кількісний склад; матеріально-технічне забезпечення тощо; освітні програми, за якими працює заклад; посадова інструкція вихователя, інструкції з охорони праці й безпеки життєдіяльності, розклад занять, ознайомлення з сайтом ЗДО; вивчення змісту фізкультурно-оздоровчої роботи в ЗДО (організація режиму дня, рухового, санітарно-гігієнічного режимів, усіх форм роботи з дітьми – ранкових гімнастик, гімнастик пробудження, доріжок здоров'я, фізкультурних свят і розваг тощо). Самостійне ознайомлення з іншими типами закладів (можливе відвідування, або вивчення матеріалів сайту одного з нетрадиційних закладів). Порівняльний аналіз специфіки функціонування традиційного і нетрадиційного закладів, що надають освітні послуги з дошкільної освіти. Завдання 2. Ознайомлення із розвивальним середовищем ЗДО-бази практики. Дослідження принципів його побудови та шляхів їх реалізації: групові приміщення та їх обладнання; методичний кабінет, його оснащення; кімнату для батьків або кімнати психологічного розвантаження для вихователів, фізкультурна і музична зали, їх оснащення; допоміжні приміщення, сховище тощо. Спостереження за роботою вихователя у І і II половину дня. Посильна участь в організації різних видів діяльності дошкільників, режимних процесів. Змістовий модуль 2. Вихователю – головний суб'єкт освітнього процесу в закладі дошкільної освіти Завдання 1. Вивчення специфіки роботи вихователя дітей дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти: ознайомлення із посадовими інструкціями вихователя і помічника вихователя, опрацювання інструкції з охорони праці й безпеки життєдіяльності за посадою вихователя, спостереження за роботою вихователя і його помічника упродовж дня, опис співпраці між ними, складання хронометражу його діяльності, виокремлення функцій, які реалізується вихователем найбільш успішно; діалог із вихователем (встановлення «довірили-ділового контакту» на професійну тематику); ознайомлення із

	переліком документації, яку веде вихователь групи; налагодження з вихованцями позитивної взаємодії через проведення цікавої для них спільної діяльності. <i>Завдання 2.</i> Вивчення культури педагогічної діяльності вихователя: зовнішній вигляд, культура мовлення і спілкування, стиль спілкування, дотримання вихователями правил особистісно-орієнтованої взаємодії зі всіма учасниками освітнього процесу. Для вивчення уявлень дітей про діяльність вихователя проводиться бесіда з дітьми «Що ти знаєш про вихователя» за поданими запитаннями (відповідно до віку дітей кількість запитань може бути змінена, більша, зміст ускладненим, кількість – збільшена). Складання протоколу бесіди, в якому описуються питання і відповіді бесіди. Вкінці протоколу пишеться висновок: які відповіді переважають, про що вони інформують). Спостереження за роботою вихователя упродовж дня. Посильна участь в організації режимних процесів, індивідуальній і самостійній роботі дітей в осередках розвитку. Змістовий модуль 3. Виконання індивідуального (творчого) завдання <i>Завдання 1.</i> Змодельовати портфоліо майбутнього вихователя (сходинки зростання, досягнення, перспективи тощо), або вихователя-наставника, попередньо ознайомившись із його педагогічним досвідом. <i>Завдання 2.</i> Написати формальне есе (2 сторінки) на одну із запропонованих тем: «Чому я обрала професію вихователя»; «Вихователь очима сучасних дітей»; «Як стати хорошим вихователем»; «Чи причетні вихованці до формування особистості вихователя?». <i>Примітка.</i> Виконання одного із запропонованих завдань. Рефлексія набутого досвіду. Самоаналіз досягнутих результатів. Оформлення звітної документації відповідно до вимог.
Технічне й програмне забезпечення	Вивчення освітнього компонента не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, однак можливе використання проектора й ноутбука / персонального комп'ютера для створення презентацій у форматі MS Power Point. Передбачається застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE. Можливе використання застосунків для проведення онлайн-відеоконференцій.
Інформаційне забезпечення	Основна література 1. Ватаманюк Г. П. Робота з дитячою книгою в закладі дошкільної освіти: теорія і практика : навч.-метод. посіб. 2-е вид. доповнене. Київ : КНТ, 2022. 488 с. https://surl.lt/vteqky. 2. Ватаманюк Г. П. Формування інструментальної складової спілкування старших дошкільників у процесі музично-ігрової діяльності: монографія. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 360 с. http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/6853. 3. Закон України «Про дошкільну освіту» від 11.07.2001 р. № 2628-III. Ред. від 31.03.2023 https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text. 4. Наскрізна програма практики для здобувачів (першого) бакалаврського рівня вищої освіти за ОПП «Дошкільна освіта. Логопедія» https://surl.li/duitrn. 5. Практична підготовка здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Дошкільна освіта. Логопедія»: навч.-метод. посіб. [Електронний ресурс] / укладачі: Г.П. Ватаманюк, Л.Л. Галаманжук; за редакцією Г.П. Ватаманюк. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. 170 с. http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/7557 6. Психологічна безпека освітнього середовища: методи, технології, шляхи формування: практичний П86 посібник / авт. кол: В.В. Байдик, Ю.П. Гопкало, І.О. Корнієнко, Н.В. Лунченко, Ю.А. Луценко, Р.А. Мороз, М.В. Саврасов; за наук. ред. Н.В. Лунченко. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2024. 134 с. https://surl.li/airtjv 7. Розвивальне освітнє середовище в закладі дошкільної освіти : методичний посібник / укл. Л. Б. Міщенко; за ред. І. В. Удовиченко. Суми. Ніко : 2021. 52 с. https://surl.li/lxdkni

	8. Ярмола Н.А., Квітка Н.О., Лапін А.В., Коваль-Бардаш Л.В. Організація інклюзивного освітнього середовища в закладах дошкільної освіти. Київ: Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України 2023. 156 с. https://surl.li/mnjicw. Для пошуку рекомендованої літератури здобувачі можуть послуговуватися бібліотекою університету, фахових кафедр та інтернет-ресурсами. Здобувачі заохочуються до використання літератури, якої немає з-поміж рекомендованої і додаткової. Із рекомендованою додатковою літературою та інформаційними джерелами можна буде ознайомитися у робочій програмі практики.																		
Система оцінювання результатів навчання	Оцінювання рівня сформованості навичок та умінь здобувачів вищої освіти відбувається у формі поточного та підсумкового видів контролю. <table><tr><th colspan="5">Розподіл балів, які отримують студенти</th></tr><tr><th colspan="3">Поточний контроль</th><th rowspan="2">Захист, основна документація</th><th rowspan="2">Сума</th></tr><tr><th>ЗМ 1</th><th>ЗМ 2</th><th>ЗМ 3</th></tr><tr><td>35 б.</td><td>35 б.</td><td>10 б.</td><td>20 б.</td><td>100 б.</td></tr></table>	Розподіл балів, які отримують студенти					Поточний контроль			Захист, основна документація	Сума	ЗМ 1	ЗМ 2	ЗМ 3	35 б.	35 б.	10 б.	20 б.	100 б.
Розподіл балів, які отримують студенти																			
Поточний контроль			Захист, основна документація	Сума															
ЗМ 1	ЗМ 2	ЗМ 3																	
35 б.	35 б.	10 б.	20 б.	100 б.															
Критерії оцінювання знань, умінь, навичок здобувачів на навчальних заняттях	Організація та оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція) https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view», «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (зі змінами та доповненнями) https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqOKuFF/view. Рейтингова система оцінювання (PCO) успішності навчання здобувачів вищої освіти сприяє удосконаленню системи контролю якості знань здобувачів, формуванню у них системних та систематичних знань, забезпеченню ритмічності самостійної роботи, підвищенню об'єктивності оцінювання знань. З критеріями оцінювання за усіма видами робіт можна буде ознайомитися у робочій програмі практики.																		
	Згідно з розкладом https://kpnu.edu.ua/rozklad-zaniat/																		